eZine

of Modern Texts in Translation

Nr 216 **31 mai 2021**

Bloodaxe Poet

Joanne Limburg

Poeme şi interviu, traduse în limba română de absolventa MTTLC

Diana-Alexandra Nițu

MTTLC – Masteratul pentru Traducerea Textului Literar Contemporan
Universitatea din Bucureşti

ISSN 1842-9149

© **Mttlc** http://revista.mttlc.ro/

Director: **Lidia Vianu**

Redactor: **Silvia Petrescu**

Corectură: **Silvia Petrescu**

Postare şi publicitate: **Cristian Vîjea**

Pentru sugestii: lidia.vianu@g.unibuc.ro

Poeme și interviu
cu poeta

Joanne Limburg

traduse în limba română de
absolventa MTTLC

Diana-Alexandra Nițu

Cuprins

Nuntă absurdă	p. 4
Tați	p. 6
Rufe	p. 7
Baricadare	p. 8
Plaja bântuită	p. 9
Absurditate	p. 10
Respondentul	p. 11
Chip	p. 12
Realitate virtuală	p. 13
Balon	p. 14
Bărbatul care a făcut ordine în geanta soției	p. 15
Despărțiți	p. 17
În întârziere	p. 18
Humpty Dumpty	p. 20
Cântec de leagăn	p. 21
Atâția dați deoparte	p. 22
Computer	p. 23
Monștri	p. 24
Familia mea zboară spre sud	p. 25
Blestem	p. 26
Prima salată de fructe	p. 28
Regina săbiilor	p. 29
Nasul meu	p. 30
Colibri	p. 31
Edinburgh, la est de Livingston	p. 32
Trosnet rece	p. 33
Sărutul lui John Bellany	p. 34
Înțelepciunea de la 3 dimineața	p. 35
Piele	p. 36
Cei care s-ar vrea a fi	p. 37
Feminism	p. 38
Pâinea și cuțitul	p. 39
Scoci	p. 41

Întoarcerea p. 42
De la Best Western p. 43
Bărbatul Oxigen p. 44
Băiatul cu ochii albaștri p. 45
Chipul lui Alice p. 46
Ușa p. 47
Ziua în care nu e aniversarea lui Alice p. 48
Alice cea mare p. 49
Mersul lui Alice p. 50
Sfat pentru Alice p. 51
Fratele lui Alice p. 52
În grădina florilor vii p. 53
Regina Alice p. 54
Alice cu note p. 55
Ziua cea veche p. 56
Rândunele p. 57
Prefă-te că ești Celia Johnson p. 58
Priveliștea din Crieff p. 59

4

Nuntă absurdă

Felicitări, viitoare mireasă!

Ai făcut deja prima alegere –
mirele.
Acum ne ocupăm noi de restul.
Îți vom transforma ziua
într-un vis minunat.

Te vom plimba prin sala de expoziție
şi vei păşi pe un covor de petale şi pe banii altora.

Pachetul nostru complet include
oxigen gratis
din zona noastră,
vreme prielnică
şi îndepărtarea a tot ce este pătat din trecutul tău.

Îți vom sorta invitații
în perechi şi pe familii,
pe grupuri încântătoare,
puse într-o cutie strălucitoare,
trimisă chiar în ziua cea mare.

Apoi mai sunt acele tuşe personale.
Cum ar fi să aveam monograme ale domnişoarelor de onoare?
Ce zici, să-i vopsim ochii mamei tale, ca să aibă aceeaşi culoare cu pantofii tăi?
Sau poate să prevedem cu dinți de porțelan fiecare oaspete,
pentru a avea poze perfecte?

Putem pune să fie micșorat chiar și personalul de serviciu,
îl conservăm și-l trimitem
tuturor oaspeților
în cutii speciale –

e suvenirul perfect
dintr-o zi pe care şi-o vor aminti cu drag!

Şi când ziua ta cea mare se va sfârşi,
te vom trimite acasă
în propria ta cutie,
unde vă veți iubi pe vecie,
voi doi, perechea perfectă.

Permiteți-ne să vă urăm mult noroc –
sperăm că veți rămâne întotdeauna clienții noștri!

6

Tați

întotdeauna închideau uşa după ei,
refugiindu-se în afara gândurilor noastre,
într-un loc numit „muncă”,
unde obişnuiau să-şi petreacă „zilele lungi”.

O simplă apăsare pe clanță îi aducea înapoi
pe la şase, cu hainele şifonate, pătați de cerneală, ascunşi pe jumătate
de o ceață ca de mucava cunoscută sub numele de „oboseală”.

În afara peisajului, în afara razei vizuale, ani la rândul –
până când, într-o bună zi, deschizi uşa de la intrare,
obosit dupa o zi lungă de muncă şi, deodată,
îi vezi acolo, clar conturați:
cine au fost şi ce-au făcut.

7

Rufe

Viața mea se rezumă la asta:
Nu fac decât să spăl.

Fie că-s trează sau dorm, tot timpul
Mă duc printr-un mall,

cotrobăind prin carusele de tricotaje
care se rotesc în eternitate.

căutând, înfierbântată ca un prunc căruia-i ies dinții,
puloverul suprem.

E, oare, ciudat că şifonierul explodează,
Sau că mi-e coșul de rufe murdare, plin până la refuz

ca o arhivă de ipoteze infirmate?
Sutienele gri, tricourile care au intrat la apă,

acel amestec de lycra
rochia mea preferată – acum distrusă –

rochia mea perfectă, de care îmi amintesc e pierdută:
în cele din urmă, toate-s rufe. Încă niște rufe.

8

Baricadare

Astea-s casa noastră, gardul şi poarta,
încuietorile, alarma şi lumina de siguranță.

Alarma e auzită direct de poliție.
Când el e plecat, o setez la parter,

noaptea, căci altfel n-aş putea dormi,
ținând cont că statisticile sunt din ce în ce mai proaste.

Cu greu mai poți să ai câteva lucruri drăguțe.
Trebuie să-mi scot inelele

înainte să mă duc la cumpărături: dacă le las,
vor crede că e o invitație,

pentru că asta e gândirea lor –
vor acum şi gratis.

Vor ce avem noi. Când merg pe strada
simt cum mă urmăresc. Mă aşteaptă

să las garda jos, măcar o dată –
au nevoie doar de un moment ca să sară pe mine

şi asta s-ar putea întâmpla oriunde.
În ultima vreme, au început să hoinărească pe-aici

după ce se înserează. Îi auzim afară,
lătrând şi zbierând, ca fiarele în sălbăticie.

9

Plaja bântuită

Mereu ai crezut că viața de apoi ar putea avea
nisipuri cenuşii care se topesc în zare.

Simțurile trebuie
să fi sângerat din trupul tău.
Abia poți simți freamătul mării.
Singurul miros care a mai rămas
vine de la cea mai mică rămăşiță de sare.

Dar se pare că nu eşti singurul.
Siluete cocoşate vin cu greu spre tine,
cărând în spate saci.
Zgârie nisipul având chipurile arzând de nerăbdare,
de parcă ar aştepta să găsească acolo ceva bun.

La ce se aşteaptau în tot acest cenuşiu?
La o viață mai bună?
Nu-şi dau seama că sunt deja morți?

10

Absurditate

Viața reală se derulează în noi şi peste noi,
exact ca traficul aglomerat deasupra viaductelor.

Serios, ar trebui să lăudăm indiferența:
nu-i loc de răutate sau de găsit scuze.

Am fost norocoasă: Am văzut un cer sidefiu;
iar trenul meu a trecut pe lângă celălalt care s-a zdrobit.

Priveşte cât de aleatorie e vremea,
La fluctuațiile de piață, le neînsemnatele vieți pierdute.

Au aspirat toată risipa. Când am venit,
au zis: „E trează şi vorbeşte prostii”.

11

Respondentul

Da: Folosesc acest serviciu.
Nu: absolut niciun contact.
Întotdeauna cel mai mic tarif.
Semnalul meu e slab spre foarte slab.

Adesea: Cred că-i important.
Pielea mi-e uşor uscată.
Oricare este mai fină.
Citricele sunt mai bune decât pinul.

50 % mai probabil.
Sentimentul meu este unul de dezgust.
Atâta vreme cât e natural.
Câteodată. Deloc suficient.

E nevoie de mai multe cercetări.
Rar sunt mulțumită.
Părul îmi e în mare parte gras.
Urmăresc patru ore pe noapte.

Privirea mi-e tulbure.
N-aş vrea să trăiesc.
N-am primit niciodată un răspuns.
Doresc să-mi ridic cadoul gratuit.

12

Chip

Câteodată, e cel mai uşor să dai vina pe chipul meu;
pe chipul meu obosit şi prost întocmit.

N-ai nicio scuză să rămâi aşa,
acum, când cercetătorii au creat chipul perfect.

Ai putea să-ți faci pielea mai fină, să-ți pensezi sprâncenele,
iar după, numai Dumnezeu ar şti ce se ascunde în spatele chipului tău.

Încerc să fiu un om bun, să reciclez hârtie, să înlătur toate sentimentele posibile,
dar, cu toate astea, nu pot deloc să-mi țin chipul.

Se poate pierde dintr-o simplă privire stânjenită, o remarcă nepotrivită:
Trebuie să-l ții bine în frâu.

Uite: în timp ce te certai cu fața ta,
o altă dimineață a trecut.
* * *

13

Realitate virtuală

Acest joc de schimbări dure şi neaşteptate
nu era realitatea pe care ea ar fi ales-o:

o clipire şi putea să se transforme
într-un animal hăituit, doar blană şi ochi

sau în cel mai subțire balon,
înconjurat de vârfuri tăioase,

sau, altfel, era un porțelan alb, despachetat,
care tremura pe marginea unui raft.

Și în acest răstimp ea trebuia să aibă grijă
de un obiect mai neajutorat decât ea,

al cărui puls mic, rapid şi insistent,
care ticăia ca un cronometru, era tot ce putea auzi.

Știa că, dacă ticăitul se oprea,
atunci jocul şi toate celelalte se sfârşeau.

14

Balon

Nu-mi amintesc nimic în afară de frânturi de discuții
care strălucesc într-o clipire ca stelele printre nori.

Cerul s-a stricat deja, e o pagină măzgălită
cu o cretă albă: măzgăleli, bucăți, începuturi false.

Priveşte terenul pe care l-am ținut secret:
coşuri de gunoi pline până la refuz, munți de rufe nearanjate.

Sigur că încă mai pot să schimb lucrurile – să mă ridic de pe canapea
şi să fac cu adevărat ceva în privința asta.

Gândeşte-te doar la baloanele de săpun în care suflai cândva
şi la timpul absurd pe care ți-l petreceai uitându-te pe tine.

15

Bărbatul care a făcut ordine în geanta soției

Se muta din casă-n casă cu mama sa.
Era clară situația. Se aveau unul pe celălalt,
iar el era acolo la nevoie.

Încă îşi căra uneltele pe care le avea:
burghiuri, pensule, chestii folositoare.
Orice altceva e de mult timp înlăturat –

are nevoie de spațiu liber, iar soția lui trebuie să-l umple.
Femeia e o furtună de zăpadă ambulantă, care cerne
fulgi de hârtie din plicuri şi şervețele

până când casa e îngropată sub mormane
de gânduri împrăştiate, până când
zgomotul ei alb bâzâie în urechile lui.

Iar acum e însărcinată, deplin responsabilă
de fătul lor care se dezvoltă. Se înfioară gândindu-se
cum e să te formezi înăuntrul

unei femei care niciodată nu-şi curăță geanta.
Lună de lună, a văzut cum se umflă –
iar acum a explodat. Gata! Dă-mi

geanta aia! Ea e prea surprinsă ca să refuze.
Imediat. El o deschide şi începe să scoată:
rețete foarte vechi, bucăți

de şervețele care se prind ca scamele de mănuşile ei,
stilourile din care se scurge cerneală, smocuri de păr …
Mormanul se înalță. Îți trebuie asta? Nu.

un drum până la coşul de gunoi e tot ce-i trebuie

ca să pună capacul pe o perioadă de haos.
Spune-mi că nu-i mai bine acum! Este.

17

Despărțiți

Simte că se descompune în mii de bucăți,
Că i se despart gândurile în fărâme.

Proaspetele mame zâmbesc,
Mimând cu toate o despărțire.

O încrețire a pielii
Marchează prima despărțire.

Femeile au fost despărțite
În porțiuni de noapte înfășurată în perdea.

O siluetă ne adună,
următoarea ne răsuceşte şi ne desparte.

Ce văd pe chipul lui?
Propriu-mi chip care se împarte și se desparte.

18

În întârziere

Nu cred că am întârziat vreodată atât de mult.
Ar trebui să fiu la şcoală, să îmi dau examenele,
nu să fiu blocată în stație. Abia ce a plecat trenul.
(Am fost distrasă căutând toaleta.)
Acum am uitat unde mi-am lăsat bebeluşul.
Trebuie să găsesc un telefon s-o sun pe mama.

Nu-mi amintesc de ce m-am întors la mama:
Nici măcar ce mi s-a întâmplat recent.
Nici să fi avut vreun bebeluş
sau motivul pentru care sunt nevoită să îmi redau examenele.
Tot ce ştiu e că vreau la baie,
doar că mi se cer 10 penny şi nu mai am niciun ban în buzunar.

Cândva a existat un soț – presupun că a plecat.
Acum sunt săracă, tristă şi stau cu mama.
Îmi târăsc picioarele de la dormitor la bucătărie
şi cobor la parter abia când se face târziu.
Nu vreau de fapt să studiez pentru examene,
dar, dacă mai pic o dată, ei o să-mi ia bebeluşul.

Chiar ar trebui să ajung acasă la copilaşul meu:
se simțea rău şi țipa când am plecat.
Asta e tot ce contează, nu examenele mele ridicole.
Am încercat să le spun profesorului şi mamei asta,
dar tot ce fac e să urle la mine că am întârziat,
iar apoi fug la toaletă, unde încep să zbier.

Telefoanele nu merg. Tot nu găsesc toaleta.
Geanta mi-a dispărut. Plâng ca un bebeluş,
dar nimeni nu mă ajută. S-a făcut atât de târziu,
încât au plecat toți călătorii şi angajații.
Toți mă considerau nebună, o mamă fără instinct matern.
Știau că sunt fata care nu și-a luat examenele.

19

Ce mă amuză e că am impresia că am trecut examenele astea
odata, înainte ca viața să mi se fi scurs în toaletă.
M-am maturizat. Acum sunt soție, mamă,
aşa că de ce nu-mi lasă copilul?
De ce nu-mi spun de ce a plecat soțul meu?
De ce sunt aici şi când s-a făcut aşa târziu?

Examenele s-au terminat. Mi-am pierdut copilul.
S-a pus lacăt la toaletă. Trebuie să-mi fi lăsat pantofii la mama.
Sunt într-o foarte mare întârziere.

20

Humpty Dumpty

Înainte să apari tu, copile,
a existat Humpty Dumpty,
un ou amuzant, prea absurd şi instabil
ca să stea 40 de săptămâni pe un zid.

Când a căzut,
la îndemnul poeziei şi naturii,
toate asistentele şi toți doctorii
au scuturat din cap.
Nu se punea problema
să-l facă la loc.

L-au şters de pe jos pe Humpty şi l-au aruncat.
Mămicii tale i-a părut rău
că a făcut atâta dezordine.
Oriunde se duce,
asfințiturile picură şi se revarsă.

21

Cântec de leagăn

Scapi din mână o jucărie şi-ți ştergi ochii.
Somnul îți dă târcoale.

Mişcă-ți capul dintr-o parte în alta.
Pruncule, somnul ți-a prins mirosul.

Zbate-te în brațele mamei tale.
Somnul se târăşte pe burtă.

Cântă-ți bocetul de protest.
Pruncule, somnul se pune la pândă.

Dar cântecul mamei tale e mângâietor.
Somnul se leagănă și el pe picioarele din spate.

Uşor, pleoapele ți se închid.
Pruncule, somnul e gata să se năpustească.

Ultimele plânsete s-au scurs pe umărul ei.
Somnul te trage spre nicăieri.

Mama te-a jertfit încă o dată.
Pruncule, somnul își cere dreptul său.

22

Atâția dați deoparte

Unul s-a pierdut,
doi s-au născut prea devreme,
trei au ieşit din ou în zori, dar au fost mâncați la prânz.

Patru au fost dezavantajați
şi cinci înstrăinați,
şase au fost încurcați, dar niciodată descurcați.

Șapte părăsiți,
opt înecați,
nouă considerați „aiurea” şi trimişi la adăpost.

Zece erau lipsiți de orientare,
unsprezece de finețe,
doisprezece s-au întâlnit cu judecătorii, dar fără succes.

Douăzeci au fost puși pe tușă,
treizeci respinşi,
cincizeci s-au făcut de rușine și n-au mai fost selectați.

O sută au fost poveşti
fără vreun sfârşit anume,
mii pieduți şi un milion în aşteptare.

23

Computer

Mi-ai zdrobit şi înghițit sufletul.
Am fost o fraieră că am avut atâta încredere în tine:

eşti mofturos, încet la minte;
mă scoți din sărite cu întrebările tale prosteşti.

Eşti bolnav, murdar,
te deschizi şi laşi să pătrundă corupția.

Eşti deteriorat, demodat,
iar fişierele tale sunt pline de viermi.

Știu toate astea. Te cunosc,
dar mă întorc la tine cu drag

şi la obiectele de preț pe care ți le încredințez.
Te însuflețesc adesea.

Poate că e vina mea. Sunt o utilizatoare neglijentă,
care se aşteaptă la prea multe şi care niciodată nu face o copie suplimentară,

iar ce am e ceea ce merit:
un computer stricat, un suflet înghițit.

24

Monștri

E ora de culcare. Ai făcut baie.
Am scuturat monştri din papucii tăi.

Ți-ai băut laptele.
Pe cei care-ți stăteau pe degete i-am suflat.

Ți-am citit povestea înainte de culcare,
apoi am închis cartea şi am mai strivit câțiva.

I-am alungat pe ceilalți. I-am speriat
şi da, au plâns, şi da, vor să fie aproape de mămicile lor.

Poți dormi acum. Casa e în siguranță.
Voi sta trează oricât e nevoie

ca să o păstrez aşa. O să-mi ascut dinții înspăimântători
şi, chiar dacă monştri dau târcoale pe-afară,

le e frică, plâng şi vor la mămicile lor,
eu n-am să-i las să intre.

25

Familia mea zboară spre sud

Toți ai mei pleacă împreună
şi zboară spre sud ca o săgeată cu pene,
care arată locul, ca
nimeni să nu-l uite.

Familia mea crede în ideea de cârd:
suntem atât de asemănători, încât ne reflectăm
unii în alții şi, când am nevoie de un glob de cristal,
mă ajută mama.

Când ciugulim pe câmpuri împreună,
familia mea se ceartă pe porumb şi atenție,
sfârşind fiecare masă
cu o ceartă zdravănă.

În caz că-s atacați de străini,
ai mei sunt mereu uniți. Ne năpustim cu ciocurile
asupra lor, dăm din aripi
şi croncănim la unison.

Familia mea porneşte la drum împreună:
nimic altceva n-are sens. Țipăm
după copiii care încearcă să plece: Nu veți
ajunge departe pe cont propriu!

26

Blestem

Norocul e ca banii moșteniți.
M-am născut cu el
şi îl port de parcă ar fi un pulover.

La şcoală mă urau,
pe mine şi tot pachetul meu
de carduri de cricket,
pe mine şi pe toate notele
mele de 10.
Nu mă lăsau niciodată să mă alătur lor.
Câștigatul meu veșnic, ziceau ceilalți,
era plictisitor.

N-au ştiut niciodată
cât de tare mă străduiam să pierd,
când în acele dimineți de sâmbătă îmi lăsam norocul să-mi alunece
printre containere, cărucioare,
şi coşurile de cumpărături ale oamenilor
şi asta ca să mă întorc
şi să-l găsesc târât
cum e mănuşa de un şnur.

N-am găsit niciodată o metodă
prin care să fac să nu-l mai văd deloc.
Oriunde mă duc,
oamenii se opresc să-mi admire
umbra de aur.
Îmi spun cât de minunată
e viața mea.
Apoi îi aud cum mă vorbesc
pe la spate.

Și tot ce vreau să fac

e să-mi pierd vremea ca ei, în baruri şi cafenele,
dând vina pe lipsa norocului din viața mea.

28

Prima salată de fructe

Într-o noapte de iunie,
îşi lăsă soțul dormind
într-o căldură insuportabilă
şi se duse să întrebe frigiderul
ce voia.

Iar ce voia ea era:
viața unui frugivor,
o după-amiază nesfârşită
într-un loc răcoros şi zemos,
unde dinții albi se înfigeau în portocale spaniole,
unde merele se desfăceau în jumătăți perfecte
pe tocătoarele de lemn,
de unele singure, toată ziua
şi unde cuburi de pepene roşu
se ciocneau în paharele înalte.

Cu picioarele întinse pe podeaua din bucătărie,
îmbrățişă la piept castronul cu salata de fructe
şi îşi aminti cum,
încă de la bun început,
Eva stătea legată la ochi şi se hlizea,
în vreme ce-şi ducea lingurile pline la gură,
una câte una,
pentru a le da un nume.

29

Regina săbiilor

La câteva săptămâni sau aşa ceva, fac
o programare la femeia asta, ca să-mi aranjeze
părul şi să-mi taie vârfurile. E riscant.
Când păşesc înăuntru, trec adesea

pe lângă ceilalți clienți ai ei, care au în jurul
urechilor şi gâtului nişte cârpe însângerate –
ea face uneori exces de zel
în dorința de a face bine.

Dar nu mi-e teamă de sclipirea ascuțită
din ochii ei, atunci când imi spune
ce problemă am. E semnul unei vederi limpezi,
al unei minți de diamant.

30

Nasul meu

Oamenii speră că nu mă supăr
când mă întreabă, dar e, oare, aşa – ?
Deodată,
am iar 16 ani şi îmi petrec
ore în şir în fața oglinzii părinților mei,

ținându-mi mâna peste
partea din mijloc a feței
admirând
simetria inofensiva
a ochilor şi a gurii mele, când

nu erau umbrite
de nasul meu, care era atât de…
Care era problema cu nasul meu? Avea
vreun fel insistent de a se băga hotărât

în cameră, un nas
vulgar, nou venit, jenant
şi înzorzonat? Îşi reprezenta oare
stăpâna, drept o prințesă grasă, de la periferie,

care era condamnată la o viață de făcut cumpărături,
mâncat şi sufocat fiii? Era
vizibil excesiv de sentimental? Era
lasciv, mincinos sau deocheat?

Îmi vasta oare pleașcă pe față, tipul ăsta
de nas care ar spune lumii că –
Da,
Vorbesc. Sunt. Și cineva spune
ce amuzant, el unul nu ar fi ghicit niciodată.

31

Colibri

Poate că la naştere, doctorii ne-au lovit
cum se întâmplă şi cu diapazoanele,
şi de-asta urechile noastre sunt bătute
de un potop de lucruri care se schimbă.

Ăsta-i motivul pentru care fiecare specialist
nu va face altceva decât să ridice din umeri şi să spună
că asta e o frecvență pe care puțini o aleg
şi pe care nimeni nu o poate ignora.

32

Edinburgh, la est de Livingston

Imaginează-ți Vechiul Oraş
trezindu-se furios,
sărindu-i țandăra,

scuipând granule
de cauciuc în fierbere
şi aruncând în aer secole de piatră
într-un an de apusuri.

Imaginează-ți Edinburgh
devenind înnoroiat ca vremea
şi prelingându-se sfârâind în estuarul râului Forth.

Închipuie-ți harta topindu-se.

33

Trosnet rece

Liniile sunt moarte
până la Dumfries.
Sub pături, aud

vântul forțând uşa.
Zăpadă pătrunde prin ferestre
în valuri puternice.

A venit iarna
cu mănuşile de grădinărit,
ca să taie crengile moarte.

34

Sărutul lui John Bellany

În fața lui Dumnezeu,
maxilarele se ciocnesc.

Uite o pereche de limbi pierdute
şi patru ochi vicleni.

Dumnezeu a făcut săruturile din pietre şi sare.
Dumnezeu e un peşte rece.

35

Înțelepciunea de la 3 dimineața

Am rămas din nou blocată
în genul de poezie
când e mereu 3 dimineața
şi când, de regulă, plouă.

Vântul face metronoame
Din chiparoşi.
Imaginează-ți vântul ca pe un sentiment
care mă împinge afară
ca o umbrelă desfăcută când e furtună.

E o noapte bună pentru comparații.
Poate că e din cauza tensiunii arteriale scăzute
sau a visului lung
care m-a trezit,
dar mă simt inspirat.

Văd sensul acestei vremi,
dacă mă uit suficient de mult –
o semnătură divină
lăsată s-o citească oamenii excepționali,
aşa cum, de altfel, sunt şi eu.

36

Piele

Se trezeşte curățată, înghițind
suflul rânced. Fără piele,
se va dizolva în ploaie,
aşa că-şi închide toate ferestrele
şi încuie uşile. Acum
nimic nu mai poate intra ori
ieşi. Ziua se scurge.
Pâlpâie dintr-o cameră în alta
ca un şir de fotografii,
apărând neclară în prag
şi la mijlocul scărilor,
neştiind cum a ajuns acolo.
Nu poate să-şi revină
şi nu-şi aduce aminte ce să păstreze
în ea şi ce să lase afară.

37

Cei care s-ar vrea a fi

Încă nu suntem oameni, dar încercăm.
Luăm notițe, participăm la cursuri.
Înghițim pastile. Poate fi
nevoie de operație ca să ne dezmorțim cârceii

cumpliți. Câteodată doare –
trebuie să suferi ca să fii om.
Câteodata plângem în pernă,
dar, te rog, nu te impacienta:

lacrimile noastre nu contează. Nu suntem suficient de umani,
încât să-i convingem pe judecători
că nu suntem doar maimuțe sau nişte imitații de oameni.
Când se conving, ne vor elibera

şi apoi vom trăi printre oameni,
ne vom ține de mână şi vom împinge cărucioare,
vom bea Cola şi vom face lucrurile
pe care toată lumea le ştie.

38

Feminism

Sunt o ratată, în anumite privințe.
Mereu m-am lăsat pradă mâncării,

nu ca prințesele acelea slăbănoage din clasa a șasea
care-şi încordau autocontrolul de fier

şi care țineau regim ca gimnastele olimpice,
cântărind competiția

asemenea bărbaților duri care sprijină barul
și așteaptă ca vecinul să dea berea pe jos,

schimbând priviri piezişe,
cum fac şoferii la semafor.

Bate grăsimea şi-ți poți purta
trupul ca o curea Lonsdale.

Asta e ceea ce ne-au învățat la şcoală –
cum să ne cocoșim feminist.

39

Pâinea și cuțitul

Era mai uşoară decât aşternuturile
atunci când a hotărât să plece,
dar mai întâi
a trebuit să mă lămurească:

„Găseşte-ți un bărbat de treabă, draga mea,
du-te în lume şi distrează-te –
cum vei şti
dacă nu-i dai o şansă?”

Aşa a spus femeia
care l-a dus cu zăhărelul pe bunicul meu
cinci ani,
înșelându-l,
în vreme ce el o aştepta în bucătăria mamei ei,
jucând cărți cu fratele ei.

„N-am vrut niciodată
să mă mărit cu bunicul tău, draga mea,
dar eram deja logodiți de trei ani
şi mama a zis că trebuie să mă hotărăsc.”

Și asta a făcut.
S-a căsătorit cu el şi a stat cu el,
când el a cumpărat pentru ei o casă,
când i-a amanetat inelul;
când a plecat la război
şi când s-a întors acasă;
când a fost avansat
şi când s-a pensionat;
când copiii lor s-au căsătorit
şi când fiul lor a murit;

40

până când a devenit de-a dreptul incredibil
că, dincolo de a fi bunicii mei,
au fost un cuplu,

până în ziua în care el a părăsit-o
şi i-a adresat ultimele vorbe:

„Bărbatul ar trebui să-şi iubească femeia
mai mult decât femeia îşi iubeşte bărbatul –
în felul ăsta tu ai pâinea și cuțitul, draga mea.”

41

Scoci

Tata a murit
şi trei luni mai târziu
am scos din dulap Crăciunul,
un pom vechi, artificial,
care-şi scutură acele din plastic.

Am rupt doua unghii
ca să recuperez
o margine pierdută a benzii adezive,
încercând să împachetez
cadourile familiei.

Avea mult sens
veriga de legătura
din scara pisicii
făcută din toate neplăcerile
lumii,
cum ar fi autobuzele pierdute şi degetele scrântite,
remarcile lipsite de diplomație,
plângerile clienților
şi vasele murdare ale colegilor de apartament.

Mai rău nu se putea.
N-am plâns niciodată
mai mult decât acum.
Ah, inutilitatea foarfecii,
fragilitatea unghiilor,
risipa inutilă de scoci.

42

Întoarcerea

Tată,
Mă întorc acasă
şi te găsesc
în fiecare cameră,
care-ți poartă mirosul,
ca o haină
pe care abia ai aruncat-o,
dar care ți-a ținut de cald.

Cum casa îşi aminteşte de tine,
aşa fac şi eu,
readucându-te la viață
de cincizeci de ori pe zi,
în felul în care încleştezi dinții
când ceva nu merge bine,
pe când dăm târcoale împreună
în jurul camerei,
ore în şir noaptea,
cum mă ameninței să fiu gata
cu o oră mai devreme de fiecare dată când plecam în excursie.
Când muşc din ceva care nu-i gătit cum trebuie,
parcă te văd cum faci
acea față amuzantă şi dezamăgită.

Preferi să te ascunzi
în alimente mai bune:
brânză tare, cafea tare,
orice e dulce.
Mă găsesc mâncând
un sfert de pachet de jeleuri,
doar ca să-ți dau
cu împrumut
încă douăzeci de minute de viață.

43

De la Best Western

De la Best Westren
De oriunde, până aici,
ai nevoie de o maşină.
De colo-colo, străbat
țara în părți rezonabile.
Fără maşină,
e confuz şi fără margini:
trimite-ți mintea la plimbare,
n-o vei primi înapoi.
Rațiuni sau oameni rătăcesc
pe propria răspundere. Nu-i loc
de trecători, trotuarele lipsesc,
autostrăzile au şase benzi,
e umiditate, iar în cei trei paşi
pe care-i faci de la intrare, până la maşina
care te duce să iei micul-dejun,
ți se poate tăia răsuflarea.

44

Bărbatul Oxigen

Azi, în loc să mori,
ai putea să mergi la muncă,
să deschizi laboratorul
care-ți poartă numele,
să aprinzi ceva –
vreo jucărie scumpă
pentru care mi-au trebuit vreo doua subvenții s-o cumpăr –
şi să începi procesul de creație.
Am spus creație. Știu lucrurile pe care le poți face:
să proiectezi o enzimă;
să grăbeşti evoluția;
unul dintre trucurile tale vechi
era să produci oxigen.
Ia ionii de mangan,
aceia pe care-i folosesc florile,
leagă-i cu liganzi,
dizolvă-i în soluție,
adaugă hipoclorit,
aşteaptă. Vom aştepta.
Poate minute, ore –
tu ştii, eu, nu – dar apoi
vom vedea balonaşele ridicându-se.
Asta-i minunăția pe care tu ai făcut-o:
inspir-o, inspir-o adânc.
Albastru nu e culoarea ta.
Să fie mai bine totul verde.

45

Băiatul cu ochii albaștri

Felul în care ai murit,
mi-a adus aminte
de cum obişnuiai să plângi,
cum albastrul se afunda
în ochii tăi, cum merele
se coceau în obrajii tăi,
cum un bocet care nu putea fi ignorant
îți ieşea din gură,
ca vremea mohorâtă
din spatele genelor tale de bebeluş
şi, când îmi imaginez asta,
privirea ta albastră mereu
se agață de a mea, cu şoc şi dezamăgire,
pentru că sunt sora ta
şi ar trebui să ştiu
dar uite ca nu știu, n-am habar
cum să fac să te opresc din plâns.

46

Chipul lui Alice

E o haină pe care n-o poate înțelege,
pe care n-o poate aranja sau lega. E incomodă,
trage de ea şi, fără să-şi dea seama
o aruncă, uitând că oamenii văd chipurile
chiar şi atunci când nu exprimă nimic. Glasurile lor
vin de departe, cerându-şi scuze chipului,
întrebându-l care-i problema, ce găseşte
atât de amuzant şi ce crede că i-au făcut.
Ei presupun că se adresează lui Alice,
dar de fapt vorbesc chipului ei lepădat,
care nu-i mai conştient de mişcările lui
decât hanoracul pe care micuța Alice
l-a lăsat să zboare de pe dig, hanoracul mov
pe care vântul l-a umflat atât de mult,
încât părea că-i un copil,
după care cineva se aruncă în apă
să-l salveze. Alice îşi aminteşte
cum stătea pe dig
şi-l urmărea pe bărbatul amabil care se ducea
să-i aducă hanoracul.

47

Ușa

În fiecare zi stau
în contracurentul tăcerii tale,
promițând să țin minte
trăsăturile coloanei tale vertebrale,
care se încovoaie deasupra băncii dintr-un laborator.
Asta-i lupta ta zilnică
împotriva problemei.
Nu mai vezi nimic
şi mă respingi:
Sunt doar o ființă vie
şi ce pot face?
Doar să privesc.
Doar să te urmăresc
prin coridoarele întunecate,
încercând să nu te pierd,
în vreme ce tu treci rapid de la uşă la uşă,
apăsând zgomotos clanțele, în vreme ce loveşti tare cu palma,
până când o găseşti pe cea care cedează.

48

Ziua în care nu e aniversarea lui Alice

Alice are trei ani şi ea ştie asta.
Stă față-n față cu nişte narcise galbene
sub sârma de întins rufe,
care e asemenea unui carusel pentru haine.
Mama ei întinde pe sârrmă nişte haine,
le învârte o tură şi le prinde iar în cârlige.
Alice se simte de parcă ar încerca o chestie.
„Am patru ani”, spune ea.
„Nu, nu ai patru ani”, zice mama ei,
„ai trei”. O ridică pe Alice
şi îi spune să țină cont de regula asta:
Că nu înseamnă ca dacă spui ceva, hop! e și adevărat.

49

Alice cea mare

Fără să vrea sau măcar să ştie,
Alice s-a făcut iar mare.
Totul începe cu rostirea numelui ei pe un ton nervos:
Uite ce-ai făcut!
De când sunt mâinile ei atât de depărtate?
Una e lipită de fața ei acoperită cu pete de cerneală,
cealaltă e pe birou, pe cutia de lapte
din care soarbe.
Nu te uita doar la ea! Ia-o!
Alice ascultă, dar simte ceva umed.
„A vărsat-o toată pe fustă!”
Alice se resemnează şi se ridică în picioare,
iar zgomotul scaunului tras e un tunet grosolan.
Du-te în birou şi schimbă-te.
Ochii o urmăresc cum se îndreaptă greoaie și udă spre ușă,
Mototoala, neroada asta de Alice.

50

Mersul lui Alice

Dacă ai putea simți cum simte Alice, cât de repede
se mişcă Pământul,
dacă oasele tremură când se macină,
când sunt împinse,
dacă au fost clipe în care a trebuit să continui să alergi,
doar ca să stai într-un loc,
dacă ți-a fost teamă că pământul ar putea să te arunce
aşa cum calul îl aruncă pe călăreț,
dacă ştiai că un pas aici sau acolo
însemnă viață sau moarte,
atunci n-ar trebui s-o întrebi de ce merge aşa.

51

Sfat pentru Alice

Alice, oamenii nu sunt curiozități la care să te holbezi.
Ei văd că-i priveşti. Și ei te privesc pe tine.
Oamenii nu sunt piese de şah, care să fie mutate dintr-un pătrat într-altul.
N-or să stea unde i-ai pus.
Nu sunt lecții de învățat sau versuri de recitat.
Nu sunt informații. Nu-i poți şti pe de rost.
Alice, ei nu sunt doar siluete pe care le vezi în visele tale.
Au şi ei propriile lor visuri şi s-ar putea ca tu să nu fii în ele.
Nu e nicio simetrie,
nicio dreptate, nicio cursă electorală.
Ai putea înota în lacrimi ani în şir,
iar apoi să alergi până te usuci şi, în final,
să nu câştigi niciun premiu.
Alice, ai grijă să nu confuzi prepozițiile:
ar trebui să fii îndrăgostită de cineva, nu cu cineva.

52

Fratele lui Alice

Stă pe marginea patului din camera ei de cămin
şi spune: „De când ai plecat,
atmosfera de acasă e alta. Mai liniştită. Pisica nu mai vorbește,
iar florile au tăcut și ele. Știu că toate cărţile de joc nu mai sar de nebune din pachet,
că piesele de şah așteaptă cuminți până le mut eu. Nu mai trebuie să alerg ca să stau liniştit.
N-ai idee cum e să ai o soră care-şi schimbă dimensiunea.
Când erai mică, a trebuit să te pun în buzunar ca să te ocrotesc
şi când erai uriaşă, puteai umple întreaga casă. Întreaga casă, pe bune.
E altfel fără tine.
Avem și noi loc.“

53

În grădina florilor vii

Crinul, Violeta, Trandafirul
înfloresc unde au fost plantate,
mulțumite de ele şi atât de drăguțe.
Biata Alice, încearcă din greu,
dar niciodată nu reuşeşte.
Crinul, cea mai amabilă floare,
spune că Alice are o culoare frumoasă.
„Dacă ai putea să-ți faci petalele
să se înfoaie puțin mai mult…”
Violeta şi Trandafirul nu i-au spus nimic
în față, dar Alice le aude
foşnetele din interior:
„Ce bine că n-am petale ca ale lui Alice…”
chicotesc florile. Alice e un proverb
pentru Violeta şi Trandafir,
o glumă care aleargă din strat în strat.
Ştie şi ea asta. Nu e proastă.
“Dar arăți ca o floare”, spune Crinul.
“Alice, toate suntem flori aici,
trăim într-o grădină
şi felul în care arătăm e tot ce avem.”

54

Regina Alice

Nu se aştepta să fie regină atât de devreme sau vreodată în viață,
dar cumva, poartă o coroană
şi Alice trebuie să se comporte corespunzător.
Regina Roşie a lăsat instrucțiuni: spală-ți părul şi piaptănă-te.
Poartă ceea ce femeile ca tine poartă. Ai grijă
să ai un partener de dans. Nu uita să păstrezi contactul vizual,
zâmbeşte când ei zâmbesc; când sunt trişti, fă în aşa fel încat să fii şi tu.
Alice stă dreaptă şi mişcă din cap până când are impresia că e al altcuiva,
apoi iese în Strada Principală zâmbind, exersându-şi tonul regal,
cântat, cu vânzătoarele – cu timpul, vocea ei sună mai puțin fals;
cu trecerea anilor, începe să creadă și ea asta. Îşi găseşte un rege,
apoi îşi revendică un castel, pe care-l decorează şi-l ticsesc cu lucruri albe.
Dă naştere unui mic prinț, pe care-l pune în căruț când iese în oraş
să-şi bea cafeaua de dimineață, unde discută, ca alte regine,
despre regi şi prinți, haine elegante, vacanțe şi socri,
ornamente pentru castel, cumpărarea şi stricarea bunurilor albe.
S-a descurcat în viață. Oamenii văd un chip regesc
şi cred că e într-adevar al ei şi, după atâta timp,
ea crede că ei ar putea avea dreptate şi se întreabă
dacă doar a visat chipul ăla jenant,
dar totuşi, dacă a fost aşa, cine-i acela din oglinda?
Cine e chipul cu o privire piezișă, care nu zâmbeşte?

55

Alice cu note

Pasiuni? Îmi plac cărțile, în special
cărțile care cuprind alte lumi.
Când aveam trei ani, obişnuiam s-o rog pe mama
să scoată din bibliotecă *Alice cu note*,
ca să-i văd imaginile. Eram uimită de cealaltă față care nu zâmbea.
Avea aventuri. Mama mi-a spus că s-a rostogolit minute în șir,
dar nu a fost rănită, cum s-a împrietenit cu o mâță care dispărea,
cum creştea, cum se micşora şi iar creştea, dar care,
în ciuda tuturor, rămânea curioasă. Îmi zicea că şi eu sunt la fel.
Puneam o groază de întrebări. Într-o zi, am întrebat-o
ce s-ar întâmpla dacă aş trece printr-o oglindă. Aş păşi ca Alice,
într-o altă lume? Mi-a răspuns că m-aş trezi
într-un spital în care aş fi tratată, iar asta m-a dezamăgit.
Nu mi-am propus niciodată să stau mereu de partea absurdului.

56

Ziua cea veche

Unele cuvinte au mai multe sensuri,
care nu se înțeleg, dar care se simt:
sunt ca o culoare într-un tablou,
ca o notă într-un cântec;
ca în acea duminică de la începutul anilor ’70,
când rafalele puternice de vânt făceau iarba să tremure,
transformând-o din verde în alb şi înapoi iarăşi;
verii noştri veneau să ne viziteze
dar fără vreun scop, ceea ce pe mine mă uimea;
Mă simteam tentată să exprim totul,
vântul, iarba albă şi mirarea
care a făcut duminica altfel decât era,
aşa că am spus, „Asta-i o zi veche”,
iar când mama s-a mirat auzind asta,
am înțeles că nu simțea la fel ca mine.

57

Rândunele

Cârlige care scot sunete stridente
şi-au pierdut supremația pe cer,
dar nu le pasă.
Se rostogolesc în raza privirii şi iar în afară,
eliberate, imposibil de prins.

58

Prefă-te că ești Celia Johnson

Aşază-ți bine pălăria invizibilă. Adu-ți aminte
că eşti o femeie bună,
care-şi ține biletul în mănuşă. Genunchii, în repaus, sunt apropiați şi aliniați.
Geanta îți stă în poală, ca un câine bine dresat.
Are o culoare discretă
de maro.
Stai dreaptă. Întoarce-ți capul exact trei sferturi,
ca să faci unghiul perfect al respectabilei melancolii englezeşti. Suspină
la vremea mohorâtă, dar care nu-i înspăimântătoare. Trebuie să fii
recunoscătoare pentru asta.
Sincer, ai atâtea lucruri pentru care să fii recunoscătoare:
soțul, fiul, casa; geanta, mănuşile şi pălăria invizibilă.
Te numeri printre cele norocoase, care fac cumpărături,
dar care niciodată nu trebuie să slujească.
Cel mai bine e să cobori aici. Să-ți vezi de drum.
Având în minte lista cu dorințe
şi mijloacele gospodăreşti în geantă,
tu cauți şi găseşti, alegi şi plăteşti,
ridici, zâmbeşti şi pleci. Asta
faci. Un prânz frugal,
o cană de ceai – nu ai putea deloc să mai faci un pas fără asta.
Scoate-ți mănuşile şi apropie-ți genunchii.
Nu-ți da jos pălăria invizibilă,
nici măcar când te duci într-un loc public.
Ca să bei ceaiul într-o stare de respectabilă melancolie englezească,
trebuie să porți pălăria invizibilă.
Când ți se va termina ceaiul, oftează la cana cea goală.
Oftează la locul rămas liber
de cealaltă parte a mesei. Cel mai bine ar fi
să te duci acasă acum:
să-ți ridici pe masă picioarele,
să pui jos vechea geantă şi să-ți scoți
în sfârșit afurisita de pălărie – oh, la naiba, îmi pare rău!

Priveliștea din Crieff

Toată priveliştea pe care o cuprinzi,
începe cu un cer de culoarea laptelui,
apoi se solidifică pe jumătate
în munții ca văduvele bogate movulii,
mulțumite să se retragă în spatele
unui grup indigo de doamne respectabile încruntate,
care împing spre tine dealuri verzi,
insistând c-o să primeşti, fără îndoială, mai multe.

Joanne Limburg

Interviu de Diana-Alexandra Nițu

Diana-Alexandra Nițu: How would you define poetry nowadays and how much do you think it has changed in the last 20 years?

Joanne Limburg: Poetry has changed enormously in the last 20 years, certainly in the UK. Twenty years ago, the dominant voice was white, male and largely middle class. Now we have more diverse poets coming forward – poets of colour, disabled poets. They have brought with them a challenge to the dominant aesthetic that came before and widened the possibilities of the English poem. We have also seen more crossover between poetry for performance and poetry for the page, as the web has made it possible to record and share the spoken word.

Diana-Alexandra Nițu: What made you choose the titles 'Paraphernalia', 'Femenismo' and 'Autistic Alice' for your volumes and how would you describe each one of them?

Joanne Limburg: 'Femenismo' is the title of one of the poems in my first collection, and it refers to a kind of feminine competitiveness, the female equivalent of 'machismo'. I was thinking in particular about how I would see girls compete to eat less and

Diana-Alexandra Nițu: Cum ați defini poezia contemporană şi cât de mult s-a schimbat aceasta în ultimii 20 de ani?

Joanne Limburg: În Marea Britanie, poezia s-a schimbat enorm în ultimii 20 de ani. În urmă cu 20 de ani, vocea dominantă era a bărbatului alb, care făcea parte, în mare măsură, din clasa de mijloc. Acum avem mai mulți poeți care pătrund în literatură – poeți de culoare, poeți cu dizabilități. Au adus odată cu ei o schimbare în estetica dominantă de dinainte şi au lărgit posibilitățile poemului englezesc. Am văzut mai multe amestecuri de genuri între poezia care se recită şi poezia scrisă, căci internetul a făcut posibilă înregistrarea şi împărtăşirea cuvântului rostit.

Diana-Alexandra Nițu: Ce v-a făcut să alegeți titlurile "Paraphernalia", "Femenismo" şi "Autistic Alice" şi cum ați descrie fiecare volum?

Joanne Limburg: *Femenismo* dă titlul unuia dintre poemele din prima colecție şi face referire la un anumit soi de competitivitate feminină, fiind echivalentul feminin pentru machism. Mă gândeam în special la modul în care tinerele se întrec să mănânce mai

be thinner. 'Paraphernalia'. again, is a title of the one of the poems in the collection. The word originates from ancient Rome, where it meant the few items that a married woman could count as her own property, distinct from her husband's. So much of my second collection was about pregnancy and motherhood, and it seemed fitting to give the book a title that meant 'stuff women are allowed to have' – it was an ironic reference to the way in which poetry by women about women's lives is seen as belonging in its own niche, separate and lesser than the mainstream. 'The Autistic Alice' is the title of a sequence of poems in my third collection, which looks at my experience as a girl growing up with undiagnosed autism. As a child, I loved Lewis Carroll's 'Alice' books, especially in an edition with annotations by a writer called Martin Gardner, which was called 'The Annotated Alice'. So the title is a reference to that, and I use the third-person 'Alice' character to explore my own experiences.

puțin şi să fie mai slabe. Volumul *Paraphernalia* dă, la rându-i, numele unui poem din colecție. Cuvântul îşi are originea în Roma antică şi desemnează acele câteva obiecte pe care o femeie căsătorită le poate considera ca fiind doar ale ei, nu şi ale soțului său. Tot acest volum a fost despre perioada sarcinii şi a rolului de a fi mama şi mi s-a părut potrivit să pun un titlu care înseamnă, cumva, "lucruri de care se pot bucura femeile" – a fost o referire ironică la modul în care poezia scrisă de femei despre viețile femeilor e văzută ca aparținând unei nişe, fiind separată si nefăcând parte din canon. *Autistic Alice* e titlul unei succesiuni de poeme din cea de-a treia colecție, poeme care îndreaptă reflectorul spre mine, cea din copilărie, perioadă în care autismul meu nu era diagnosticat. Când eram mică, mi-au plăcut foarte mult cărțile din seria *Alice*, scrise de Lewis Carroll, mai ales în ediția adnotată, scrisă de autorul Martin Gardner, ediție numită *Alice cu explicații*. Aşadar, titlul face referire la asta şi, pentru personajul Alice, folosesc persoana a treia, ca să explorez propriile-mi experiențe.

Diana-Alexandra Nițu: When and how did you discover you passion for writing and what made you believe that this was your vocation?

Diana-Alexandra Nițu: Când şi cum v-ați descoperit pasiunea pentru scris şi ce v-a făcut să credeți că asta este vocația dumneavoastră?

Joanne Limburg: Quite young. I was nine years old. I was in school and our teacher read out a poem about November and told us to write a poem in the same style. She said that mine was better than the original and said to me, 'You're lucky – you're talented.' So I knew what I was meant to be doing from that point.

Joanne Limburg: Destul de devreme, aveam nouă ani. Eram la şcoală şi profesoara ne citea cu voce tare o poezie despre luna noiembrie, iar apoi ne-a rugat să scriem şi noi una în acelaşi stil. A spus că poezia mea era mai bună decât originalul şi că sunt un copil norocos şi talentat. Atunci am ştiut ce voi face în viață.

Diana-Alexandra Nițu: Do you have some special moments when you start writing? Do you usually put down on paper right away ideas that cross your mind or not?

Diana-Alexandra Nițu: Aveți momente speciale când începeți să scrieți? De regulă, scrieți pe hârtie imediat ideile care vă trec prin minte?

Joanne Limburg: There are thoughts running through my head all the time. I used to write them all down, but as I've got older, I've trusted that the better ideas will keep coming round. If I know I need to get some writing done, I sit down at the computer after lunch and don't get up till there's something I can work with on the screen.

Joanne Limburg: Întotdeauna îmi vin în minte idei. Obişnuiam să le aşez pe toate pe hârtie, dar, cu timpul, m-am convins că idei (mai) bune îmi vor tot trece prin minte. Dacă ştiu că trebuie să scriu ceva, mă aşez la computer după masa de prânz şi nu mă ridic până ce nu scriu ceva.

Diana-Alexandra Nițu: Do you have a specific place in your house, in nature or another place when you take pleasure in putting your thoughts on paper?

Diana-Alexandra Nițu: Aveți, cumva, un loc anume din casă, natură sau oriunde altundeva, unde vă place să scrieți?

Joanne Limburg: In my office in the

Joanne Limburg: Da, în biroul meu din

loft.

Diana-Alexandra Nițu: Have you ever considered writing more prose than poetry or do you believe that the message of a poem is more powerful than the one of a novel?

Joanne Limburg: I would mainly consider myself a prose writer now. I've written two memoirs and a novel, and am currently working on another non-fiction book.

Diana-Alexandra Nițu: Do you consider writing a way of reconnecting with yourself, of discovering yourself or some kind of therapy? How do you feel like after the process of writing?

Joanne Limburg: Yes. I can only really connect with my own thoughts through writing them down. I definitely feel better for having written – it's almost like a physical relief.

Diana-Alexandra Nițu: Do you think that people nowadays are more willing to open a book of poems written some decades ago or one having poems written these days? Why?

Joanne Limburg: People differ. It's still easier to find a book by a dead poet

mansardă.

Diana-Alexandra Nițu: V-ați gândit vreodată să scrieți mai multă proză decât poezie sau credeți că mesajul unui poem e mai puternic decât acela al unui roman?

Joanne Limburg: Acum, mă consider ca fiind un scriitor de proză, mai degrabă. Am scris două memorii şi un roman, iar acum lucrez la o altă carte de non-ficțiune.

Diana-Alexandra Nițu: Credeți că scrisul este un mod de a vă reconecta cu dumneavoastră, de a vă descoperi sau e terapie? Cum vă simțiți după ce scrieți?

Joanne Limburg: Mă pot conecta cu adevărat cu propriile-mi gânduri doar punându-le pe hârtie. Negreşit că mă simt mai bine pentru când le scriu – mă simt ca şi cum mi s-ar lua o povară de pe umeri.

Diana-Alexandra Nițu: Credeți că, azi, oamenii deschid mai degrabă o carte de poezii scrise acum câteva decade sau una cu poezii contemporane? Care ar fi motivul?

Joanne Limburg: Oamenii sunt diferiți. E, totuşi, mai uşor să găseşti o carte

than by a living one, that's true, but there does seem to be a new, younger enthusiastic readership who look for work that speaks to their own lives.

Diana-Alexandra Nițu: Some people claim that poems written in the last couple of years are pretty difficult to understand. What would be the reason for it?

Joanne Limburg: I think it depends on the poem. When a poem is seen as difficult, it's because the poet is doing something unexpected with the language, exploring it for its own sake, interrogating it and perhaps pushing the form in a new direction. Not all art has to be immediately accessible – sometimes it takes more work to consume.

Diana-Alexandra Nițu: What would be the role of the poet nowadays, in this fast-moving word?

Joanne Limburg: Depends on the poet. What I've noticed is that, now that a poem can be shared through social media, some poems have come to prominence as they are discovered by people who see something in them that they have felt but maybe haven't been able to express themselves. Poets give us a shared language for difficult

scrisă de un poet care a murit decât de unul în viață, e adevărat, dar se pare că există cititori tineri şi entuziaşti care caută opere în care se pot oglindi.

Diana-Alexandra Nițu: Unii oameni spun că poeziile scrise în ultimii ani sunt destul de greu de înțeles. Care ar fi motivul?

Joanne Limburg: Cred că depinde de poem. Când un poem e receptat ca fiind greu, asta derivă din joaca poetului cu limbajul, pentru că-l explorează, interoghează şi are posibilitatea de a îndrepta forma către o nouă direcție. Nu toată arta trebuie să fie accesibilă imediat – câteodată durează mai mult s-o consumi.

Diana-Alexandra Nițu: Care ar fi rolul poetului astăzi, în lumea vitezei?

Joanne Limburg: Cred că depinde de poet. Ceea ce am observat e că, acum, când un poem poate fi transmis în mediul online, sunt unele poeme care capătă dimensiuni mai mari, fiindcă sunt descoperite de oameni care văd ceva special în ele, ceva ce-au simțit, dar nu au putut exprima. Poeții ne împărtăşesc limbajul sentimentelor

feelings. Poetry has also always been a site of resistance, a challenge to dominant narratives.

Diana-Alexandra Nițu: Could you tell me the name of your first poem? How much time did it take to be written?

Joanne Limburg: That poem I wrote in the classroom was called either 'No' or 'November' and I don't remember how long it took – presumably not very long!

Diana-Alexandra Nițu: There are plenty of people who write poems but are afraid to let others read them, for fear they might be judged. Did you have someone who believed in you from the very beginning and encouraged you to carry on writing or not? If it was someone, who was that one? Moreover, who was the first person or people who read your poems?

Joanne Limburg: I don't think there's ever been one person.

Diana-Alexandra Nițu: How much time did it take you to write your longest poem and your shortest poem?

Joanne Limburg: Some arrive very quickly and are done in ten minutes. Others can begin as a scribbled few

dificile. Poezia a fost dintotdeauna un loc al rezistenței, un mod de a provoca discursul dominant.

Diana-Alexandra Nițu: Ați putea să-mi spuneți numele primului poem scris? Cât timp v-a luat să-l scrieți?

Joanne Limburg: Poemul acela l-am scris la şcoală, în clasă şi s-a numit fie *Nu* sau *Noiembrie*, dar nu-mi amintesc cât timp mi-a luat – cel mai probabil nu foarte mult!

Diana-Alexandra Nițu: Sunt mulți oameni care scriu poezii, dar cărora le e teamă să-i lase pe alții să le citească, ca să nu fie judecați greşit. Ați avut pe cineva care a crezut în dumneavoastră de la bun început şi care v-a încurajat să continuați să scrieți? Cine a fost acea persoană? Mai mult decât atât, care a fost prima persoană care v-a citit poeziile?

Joanne Limburg: Nu cred că a fost doar o persoana, ci mai multe.

Diana-Alexandra Nițu: Cât timp v-a luat să scrieți cel mai lung şi cel mai scurt poem?

Joanne Limburg: Unele poeme îmi vin în minte repede şi sunt scrise în zece minute. Altele pot începe prin câteva

words in a notebook which I only find a use for ten years later.

Diana-Alexandra Nițu: As I have already seen, the family theme is prevalent. Should 'Femenismo' be considered an ode to the family, or to the self?

Joanne Limburg: I don't see the two as separate. My family is part of what defines me.

Diana-Alexandra Nițu: How would you define your poetry in the context of the 21st century?

Joanne Limburg: In some respects, lyrical and white and middle-class and middle-aged and out of date. Looked at in another way, I'm part of a new emerging neurodiverse literature. I'm part of a movement of women telling the truth about our lives. And I also write Jewishly, at a time where it seems to have become difficult to be Jewish again.

Diana-Alexandra Nițu: As a writer, what kind of impact do you aim on having on your readers?

Joanne Limburg: I think it's up to the reader. What makes me happy is when I hear that a reader has recognized

cuvinte mâzgălite într-un carnet căruia îi găsesc întrebuințare abia peste zece ani.

Diana-Alexandra Nițu: Aşa cum am văzut deja, tema familiei e prevalentă. Ar putea fi considerat volumul *Femenismo* o odă a familiei sau una a sinelui?

Joanne Limburg: Văd familia şi eul meu ca pe un întreg. Familia e parte din ceea ce mă defineşte.

Diana-Alexandra Nițu: Cum ați defini scrierea dumneavoastră în contextul secolului al XXI-lea?

Joanne Limburg: Dintr-o anumită privință, e lirică, albă, de clasă mijlocie, de vârstă mijlocie şi învechită. Privită din alt punct de vedere, aparțin unei noi literaturi neurodiverse în dezvoltare, dintr-o mişcare a femeilor care spun adevărul despre viețile noastre, ca femei. Şi mai scriu evreieşte, într-o vreme în care se pare că a devenit din nou greu să fii evreu.

Diana-Alexandra Nițu: Ca scriitor, ce tip de impact vă propuneți să aveți asupra cititorilor dumneavoastră?

Joanne Limburg: Cred că depinde de cititor. Ceea ce mă face fericită e să-i aud pe cititori spunând că s-au regăsit

themselves in my work and feels less alone.

în scrierile mele şi că se simt mai puțin singuri.

Diana-Alexandra Nițu: Could you please name five of your favourite writers and what do you find inspirational in their works?

Diana-Alexandra Nițu: Ați putea numi cinci scriitori preferați şi ce anume din operele lor vă inspiră?

Joanne Limburg: Muriel Spark – amazing with form and structure, wicked sense of humour; Hilary Mantel – just great all round; Selima Hill – a unique poetic voice; Betty MacDonald, a mid-century American memoirist who makes me laugh; Audre Lorde, for opening my mind a bit further every time I read her.

Joanne Limburg: Muriel Spark – o scriitoare care se pricepe de minune la formă şi la structură şi care are un simț al umorului fenomenal; Hilary Mantel – grozavă pe de-a-ntregul; Selima Hill – o voce poeticăunică; Betty MacDonald, o memorialistă americană a anilor '50 care mă amuză; Audre Lorde, pentru că-mi deschide mintea mai mult, de fiecare dată când o citesc.

Diana-Alexandra Nițu: What was the first book you read and what writers did you enjoy reading as a child?

Diana-Alexandra Nițu: Care a fost prima carte pe care ați citit-o şi ce scriitori v-au plăcut în copilărie?

Joanne Limburg: I don't know – I was always reading…. As I've mentioned, I loved Lewis Carroll. Also Noel Streatfield and C. S. Lewis.

Joanne Limburg: Nu pot spune cu exactitate, pentru că dintotdeauna am citit . Aşa cum am menționat, mi-a plăcut Lewis Carroll, dar şi Noel Streatfield şi C. S. Lewis se numără printre favoriți.

Diana-Alexandra Nițu: How did you get started as a poet?

Diana-Alexandra Nițu: Cum ați debutat?

Joanne Limburg: There was that moment in class… then I wanted to be a comedy writer for a long time, but

Joanne Limburg: Acest lucru s-a întâmplat când eram la şcoală, în clasă. Apoi am vrut să fiu scriitor de comedie

that didn't happen. In my early twenties, I embarked on a correspondence course in creative writing and rediscovered poetry.

Diana-Alexandra Nițu: Do you usually show others your work in progress?

Joanne Limburg: I have a few people I trust.

Diana-Alexandra Nițu: What's your all-time favourite book and why would you recommend it?

Joanne Limburg: Muriel Spark, Loitering with Intent. So observant and wickedly funny.

Diana-Alexandra Nițu: How did you first get published?

Joanne Limburg: I began sending poems out in the mid-nineties and had a poem accepted for publication in an Edinburgh-based journal called 'Iota'.

Diana-Alexandra Nițu: What would be your pieces of advice for those who write and want to publish their work?

Joanne Limburg: Read, read, read. See what's out there. Re-draft and be prepared to write a lot of bad stuff before anything good emerges.

multă vreme, dar nu s-a întâmplat. Pe la douăzeci şi ceva de ani, am început să fac prin corespondență un curs de scriere creativă şi să redescopăr poezia.

Diana-Alexandra Nițu: De obicei, le arătați şi altora o poezie pe care o scrieți?

Joanne Limburg: Am câțiva oameni în care mă încred.

Diana-Alexandra Nițu: Care e cartea dumneavoastră preferată şi de ce ați recomanda-o?

Joanne Limburg: Muriel Spark, *Loitering with Intent.* Are spiritde observație şi e extrem de amuzantă.

Diana-Alexandra Nițu: Cum ați fost publicată prima dată?

Joanne Limburg: Am început să trimit poeme pe la mijlocul anilor '90 şi mi s-a acceptat un poem la publicare într-un ziar din Edinburgh numit *Iota*.

Diana-Alexandra Nițu: Care ar fi sfaturile pentru aceia care scriu şi vor să fie publicați?

Joanne Limburg: I-aş sfătui să nu se oprească din citit. Să vadă ce se oferă. Să redacteze din nou şi să fie pregătiți să scrie multe lucruri mai puțin bune

Diana-Alexandra Nițu: What are you reading these days and what was the last book you read?

Joanne Limburg: Julia Copus's new collection, 'Girlhood'. I'm currently reading a collection of essays by Sinead Gleeson, 'Constellations'.

Diana-Alexandra Nițu: How do you project yourself in your works?

Joanne Limburg: Sometimes they are directly about me. Whatever they're about, it's a matter of voice. But in my novel, 'A Want of Kindness', I did my best to erase my own voice and use seventeenth-century English. In the end, though, the writing is always animated by one's own felt experience.

Diana-Alexandra Nițu: Do you believe that being a poet is a profession or a way of being?

Joanne Limburg: Both.

Diana-Alexandra Nițu: How much time per day do you spend writing?

Joanne Limburg: Writing, a couple of

până când le vor veni şi idei grozave.

Diana-Alexandra Nițu: Ce anume citiți în prezent şi care a fost ultima carte citită?

Joanne Limburg: Abia am terminat de citit noua colecție a Juliei Copus, numită *Tinerețe*, iar acum citesc o colecție de eseuri de Sinead Gleeson numită *Constelații.*

Diana-Alexandra Nițu: Cum vă proiectați în operele dumneavoastră?

Joanne Limburg: Câteodată, ele sunt chiar despre mine. Indiferent despre ce ar fi, ce contează este vocea. În romanul meu, *A Want of Kindness*, am făcut tot posibilul să mă detaşez de vocea mea şi să folosesc engleza secolului al XVII-lea. În cele din urmă, scriitura este întotdeauna însuflețită de propria experiență.

Diana-Alexandra Nițu: Credeți că a fi poet e o profesie sau un stil de viață?

Joanne Limburg: Cred că a fi poet le presupune pe amândouă.

Diana-Alexandra Nițu: Cât timp alocați, în fiecare zi, scrisului?

Joanne Limburg: Scriu câteva ore pe zi,

hours; thinking, constantly.

Diana-Alexandra Nițu: In your opinion, what would be the purpose of poetry?

Joanne Limburg: Whatever you want it to be.

însă mă gândesc neîncetat la ce anume să scriu.

Diana-Alexandra Nițu: În opinia dumneavoastră, care ar fi scopul poeziei?

Joanne Limburg: Cred că scopul poeziei e stabilit de fiecare cititor.